

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΠΑΓΑΣΩΝ

Μετὰ ὑπερτριετῆ διακοπὴν ἐξεκολούθησα κατὰ τοὺς δύο προτελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους τούτου τὰς ἐν Δημητριάδι— Παγασαῖς ἀνασκαφὰς ἐντολῇ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας. Καὶ πρῶτον μὲν ἀνεζήτησα τὴν εὐρεσιν τοῦ πλουσίου νεκροταφείου τῆς Δημητριάδος καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ Πλουτάρχου ἀναφερόμενον ἐν αὐτῷ τάφον τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς πόλεως βασιλέως Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ. Πρὸς τοῦτο ἐξερεύνησα τὸ ὑπ' ἐμοῦ πρὸ ἑτῶν ἀνακαλυφθὲν μέγα νεκροταφεῖον νοτίως τῆς ἀρχαίας πόλεως παρὰ τὰ σήμερον «Καλύδια Ἀλυκῶν» καλούμενα. Ἐκ τῶν ὑπερπεντήκοντα ὅμως ἀποκαλυφθέντων τάφων τῆς Γ' καὶ ἐντεῦθεν π. Χ. ἑκατονταετηρίδος μικροῦ λόγου ἄξια εὐρήματα ἦλθον ἐκ φῶς, ἐν οἷς ἄγλυφα χαλκᾶ κάτοπτρα, πῆλινα ἀγγεῖα καὶ ἀγαλμάτια κοινοῦ τύπου, πλὴν ἐνὸς παριστῶντος θεράπαιναν κρατοῦσαν κάτοπτρον, καὶ τινὰ χρυσώματα πτωχᾶ, κατατεθέντα ἐν τῷ μουσεῖῳ Βόλου. Ἄλλ' ἐξηκρίθωσα, ὅτι παρὰ τὸ νεκροταφεῖον τοῦτο ὑπάρχει μέγας ἐπιμήκης τύμβος, ὅστις δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἐνέχη τὸν ζητούμενον βασιλικὸν τάφον. Καὶ ἐπεχείρησα μὲν τὴν ἐξερεύνησιν αὐτοῦ ἐφέτος, ἀλλὰ τὸ ἔργον μου ἔμεινεν ἡμιτελές, ἀπαιτουμένης πρὸς περάτωσιν αὐτοῦ μεζονος δαπάνης. Ἐπίσης ἀνεζήτησα τὸν ἐκεῖ που εἰκαζόμενον ναὸν τῆς Πασικράτας, γνωστὸν ἐκ προγενεστέρων εὐρημάτων μου ἀξιολογητάτων· νομίζω δὲ ὅτι εὗρον τὰ ἴχνη αὐτοῦ εἰς τὸ ὕψωμα τὸ ὑπερκείμενον τοῦ μνημονευθέντος τύμβου, ὅπερ κατέχεται ὑπὸ βυζαντιακοῦ κτίσματος καὶ μεγάλων κεκονιαμένων χριστιανικῶν τάφων μηδὲν ἐνεχόντων. Καὶ τοῦ ναοῦ τούτου ἡ ἀποκάλυψις ἀπαιτεῖ σημαντικὴν δαπάνην. Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐρευνῶν τούτων ἀνεῦρον πολλὰ βάρη

καί τινας στήλας ἐπιτυμβίους μετ' ἀναγλύφων καὶ ἐπιγραφῶν λόγου ἀξίων. Τέλος ἐβεβαίωσα διὰ δοκιμαστικῆς σκαφῆς, ὅτι ἕτερος μέγας πύργος ἐνέχει πολυαριθμούς ἐγχρώμους στήλας· ἐπειδὴ δμως ἢ μὲν ἀποκάλυψις αὐτοῦ ἀπαιτεῖ σήμερον μεγάλην δαπάνην, χῶρος δὲν ἐν τῷ μουσεῖῳ Βόλου πρὸς τοποθέτησιν αὐτῶν δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀνέδαλον τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον.

Α. Σ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ